

SZÉKELY-UDVARHELY

AZ UDVARHELYMEGYEI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS KOSSUTH-PÁRT LAPJA

== A SZÉKELYUDVARHELYI „SZÉKELY TÁRSASÁG“ HIVATALOS KÖZLÖNYE ==

Megjelen hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.
ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
egész évre 10 K, félévre 5 K, negyedévre 2 K 50 fillér. Kézbeírások, papok, gazdasági egyéni tagok és községi elöljárók egész évre 6 K, tanítók, községi és körjegyzők szintén egész évre 7 koronáért kapják.
Telefonszám 35. Egy példány 10 fillér. Telefonszám 15.

FŐSZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:
BETEGH PÁL
FELELŐS SZERKESZTŐ: **DERÉKI ANTAL**
FŐMUNKATÁRS: **FÜLEI SZÁNTÓ LAJOS**

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Kossuth Lajos utca 31. szám, hova a kéziratok, hirdetések és előfizetések küldendők. — Kéziratokat vissza nem adunk.
Apróhirdetések szavankint 4 fillér, vastagabb betűvel 8 fillérért más hirdetések olcsó árazásba szerint. Nyílt-tér ára 1 K.
A nyílt-tér és hirdetések díja előre fizetendő.
M. kir. postatakarékpénztári cseque-száma 10,489. szám.

A korcsmák vasárnapi bezárása.

(Felhívás különösen az igen tisztelt főszolgabíró urakhoz.)

Mindnyájunk előtt ismeretes az a török-tatár, sőt talán még a Bécs által okozott károkat is fölülmuló pusztítás, amit az alkohol tulságos mértékben való élvezése okoz különösen — a székely népnek. A tatárok hajdan porrá égették e hazát, de mikor kitakarodtak innen, a barlangokból s más rejtékhelyekből előbujtak a honfiak, kiknek szívében a hazafias érzelmek rendíthetetlenek valának s ereikben egészséges vér csörgedezett. A török uralom, sőt Bécs minden ármánykodása sem tudta tönkre tenni a magyar nemzetet, mert a mindkettő kivülről jövő veszedelem volt.

Ámde most a veszélyt mi magunk gyártjuk, sőt még magas adót is fizetünk érte s boldogok vagyunk, ha azáltal egy-egy mámoros pillanatot szerezhethetünk magunknak. Ez a mámoros boldogság aztán szépen kiveszi az ember zsebéből a pénzt, feje alól a párnát, a mezőről a földjét, pajtájából a tehenét s mikor aztán magára marad, mehet akár Amerika szabad földére is — tönkre menni. Azaz, mivel itthon tönkre megy, akár csak meghalni vagy még jobban elzúlni mehet.

De ha csak eddig volna a historia, még talán kihevernők ezt is. Ámde az alkohol nem oly méreg, amely csak az ember zsebet rágja ki, hanem amely tönkre teheti nemcsak az ezt élvezőnek, hanem utódjainak testi, lelki egészségét is. Ennek a degenerálódásnak meglehetősen káros hatása már most is észlelhető, de mi lesz a székelységgel, ha így megy ez tovább is?

Ma aligha elmondaná a nemzet lánglelkű költője, hogy „nem fajult el még a székely vér“.

Ezt a veszélyt általánosan mindenütt észre vették, ahol a székely nép jövőjét, sorsát szívkön hordozzák. Így történt aztán, hogy a papok és jegyzők közbenjárása folytán vasárnapokon a községek képviselőtestülete korcsmai zárlatot rendelt. Ezt a határozatot a közigazgatás is megerősítette.

Ez ugyan még nem zárja ki az alkohol veszedelmét, de mégis korlátozza. Azért legalább ezen az egy napon, mikor különben a munka szünetel s így

a duhajkodásra igen sok jó alkalom nyílnék, a korcsmák is zárva vannak.

Ámde mit ér a legjobb rendszabály is, ha azt senki be nem tartja?

Már pedig úgy vagyunk ezzel is, hogy épen az igen tisztelt (tisztelet a kivételnek!) községi bíró urak járnak elől — sajnos, nem a jó példával, hanem a törvény áthágásával.

A bíró ur ugyanis ráüt a Salamon ur ajtajára, hogy neki pálinkát teremtsen elő, mert különben jaj lesz! ... Ő fizeti a büntetést, ha rájta fogják.

A bíró ur példáját pedig követi a falu s részeg az egész falu, züllik az egész falu azon a napon, mikor a régiek az Isten dolgaival szoktak foglalkozni, hogy erőt, segédelmet nyerjenek egy új hét munkássága és feladatai elvégzésére ...

A végén pedig az a baj, hogy a fiatalok is belemelegednek a korcsmazásba és isznak, mint az öregek. Az öregek aztán még rezignációval, rettentő nagy sohajtásokkal panaszkodnak, hogy az ék idejében nem ilyen volt az ifjuság, hogy ék legénykorukban még a korosma felé sem mentek. Hát bizony igazok lehet, de akkor az öregeknek sem a Salamon zsidó büdös pálinkája volt a mindennapi kenyér és akkor a bíró uram vezetése alatt nem szegték meg a saját maguk jólétére hozott törvényt.

Ezeket a már megszokott panaszokat nemcsak azért hoztam fel, hogy csupán panaszkodjam, hanem, hogy az illető fórumok komoly figyelmébe ajánljam az ügyet.

Ugyanis a dolog úgy áll, hogy a községek által hozott és a vármegyei törvényhatóság által helybenhagyott vasárnapi korcsmai zárlatot, hol bírói vezetéssel, hol bírói közbenjárás nélkül egyszerűen áthágják. Ez olyan dolog, ami a legjobb törvényt is illuzóriussá teszi.

Felkérjük tehát a szolgabíró urakat, hogy ezen, a székely nép jólétét szolgáló törvénynek illetékes joguknál fogva szerezzenek érvényt, még akkor is, ha esetleg szigorú eszközök használata válnék szükségessé.

Tudomásunk szerint — a községi elöljárók a törvény megtartására és megtartására és nem megszegésére tettek és tesznek esküt. Kérem azért az

igen t. főszolgabíró urakat, egy szigorú felhívásban figyelmeztessék a másokat is megmételező elöljárókat helytelen eljárásaikra.

A székelységben a magyarságnak oly támasza van, amelynek vesztét, pusztulását hazánk igen érzékenyen megérezné. Hogy pedig a magyar fajnak meg kell ragadnia minden alkalmat a jó hazafiak megmentésére, azt a jelen társadalmi és politikai viszonyok eléggé igazolják.

Nem lenne helytelen, ha a tek. főszolgabíró urak a nép iránti szeretetből kifolyólag egyik vagy másik vasárnapon — még nagyfokú elfoglaltságuk mellett is — megtekintenek a most küszöbön álló elöljáróválasztások előtt: a bezárni határozott korcsmákat. Meglátnák akkor, hogy azok az u. n. hátsó szobák mennyi olyan elöljárót rejtegetnek, kik Isten nevére tett esküjüket megszegve, gunyt üznek a törvényből és törvény iránti tiszteletlenségre tanítják átkos példájokkal a még romlatlan lelkeket is.

A székely nép — bár szép múltja miatt — megérdemelné, hogy a vesztére tért utról viszatérítessék.

Aggódó székely.

Iparkamarai közgyűlés.

A székelyföldi kereskedelmi és iparkamra dec. 28-án délután tartotta múlt évben utolsó közgyűlését.

Tauszik B. Hugó kir. tanácsos, elnök napirend előtt bejelentette, hogy Kossuth Ferenc keresk. m. k. miniszter az ipartörvény tervezett tárgyalása alkalmával hozzá küldött távirati üdvözlésre meleghangú köszönő levelet küldött; hasonlóképpen Thék Endre lev. tag is, a kit a kamara udvari tanácsossá történt kinevezése alkalmából üdvözölt.

Napirend során foglalkozott a kamara a benzinnel dolgozó munkások megvédésének kérdésével s több üdvös javaslatot tesz e tárgyban a kereskedelmi miniszternek. — Öröndetes tudomásul vétetett, hogy a keresk. kormány a kamarák közbevetett kérésére az új ipartörvény tervezet szaktanácskozás elé vitelét év elejére halasztotta s így alkalmat ad arra, hogy az érdekelt iparosság véleménye az ország minden részéről beküldhető és figyelembe vehető legyen.

Hasonlóképpen az is, hogy a székelyudvarhelyi áll. kö- és agyagipari

szakiskola fogyatékosnak ítélt helyiségeinek kibővítéséről gondoskodni fog.

Foglalkozott a közgyűlés továbbá a tőkekamat és járadékadó ügygye s kapcsolatosan az adó méltányosabb megosztását egyben az ipari és kereskedelmi érdekek nagyobb-foku kimelését kérelmezi. A mérték-hitelesítés állami kezelésbe vételéről szóló 1907. V. t.-c. végrehajtása ügyében felir a kereskedelmi kormányhoz.

A marosvásárhelyi iparos tanoncotthon céljaira 20 koronát adományozott.

Csiszár Lajos tag indítványára a földesakányok erősítésére acélatárusító Compnie des Meteux Unites párisi cég visszaélései ellen felir a keresk. miniszterhez és kérelmezi, hogy ettől a cégtől a hálalási engedély megvonassék.

Végül elkészítette, illetve elfogadta a közgyűlés a székely fiúk ipari pályára neveléséhez szükséges költségvetést és elhatározta, hogy iparalapszámgyűléséhez gyűjtést indít.

Több tárgy nem lévén, az elnök megköszönte a tagoknak az év folyamán tapasztalt buzgó támogatását, a közgyűlés pedig jegyzőkönyvi köszönetet szavazott az elnökség és tisztikar fáradozásáért. Ezzel az elnök boldog újévet kívánva, a közgyűlést berekesztette.

Tanulságok a mai divatról

Egy józan gondolkodású asszony elmékedése.

Olvassa el mindenki és használja úgy a maga, mint mások épülésére az alábbi okos véleményt, melyből oly sok arany-igazság csillog felénk.

Egy valóban kellő komolysággal gondolkodó derék asszony a következő igen érdekes cikket írta a mai divatról:

Örületes versengés folyik ma asszonyaink között a toalettért és más fényezésért. Általános a panasz a nagy drágaság miatt, amely majdnem elviselhetetlen sullyllyl mehezedik reánk; de hölgyeink ma többet költenek toalettre és szórakozásra, mint bármikor ezelőtt.

Mikor a spanyol királyné meglátogatta fővárosunkat, aranszöke fejét óriási kalap ékesítette. Néhány hét múlva szinte sötét lett az utca a nagy kalapok árnyékától s az a hölgy volt a legboldogabb, akinek a kalapjának az átmérője vetekedett a maomkövel.

Alig múlt el egy-két hónap, divatos lett a szörmével szegett bársony kucsma s már mindenki ezt viselte. De ennek a divatnak sem volt hosszu az élete; fölváltotta a kicsiny

kalap s a nagy kalapnak meg a kucsának befellegzett. Itt-ott viselik ugyan még, de az elegáns és modern hölgy szalaggal, virággal és tollal diszitett parányi csodát tűz a fejére.

És ki ne akarna manapság elegáns és modern lenni?

A divat hóbortjának követése pénzbe, még pedig sok pénzbe kerül és ennek a sok pénznek az előteremtése ebben a pénztelen, drága világban, sok derék és jóra való embert letérit a becsületesség útjáról. A férj görnyed, nyög a háztartás terhétől, de az asszony ezzel mit sem törődik, neki az a legnagyobb gondja, hogy divatosabb és elegánsabb legyen a barátinél és ismerőseinél. Soha ilyen hóbortos és szeszélyes a divat nem volt, mint az idén. Nem elég, hogy a kelap divatja háromszor változott néhány hónap alatt, éppen olyan gyorsan változtatta formáit a felsőruha is.

Az ősszel még divatos volt a testhez simuló Ferenc-József kabát, de fölváltotta az empir divat; nyomban utána a bokáig érő kabátos kosztüm következett. A divatnak ezt a drága szeszélyét csakis a gazdag ember tudja fizetni. De ezekről nem szólnunk; akiknek módjában van, az jól teszi, ha költenek, de hányan vannak ilyen kiváltságos helyzetben? A legnagyobb baj, hogy éppen azok pazarolnak legjobban, a kiknek a legkevesebb módjuk van hozzá.

A jó módot, a fényes toalettet, a drága lakást tartják a sors legnagyobb adományának. És a kitől a sors ezeket a kiváltságokat megtagadta, az bármilyen módon, akár mellékkeresettel is, igyekszik a jó módnak legalább a látszatát kelteni.

A látszatnak, ennek a moloknak áldozza azután föl igen sok asszony a családja boldogságát, a férj nyugalmát és esetleg a becsületét is. Hogy többnek lássék, mint a barátinője: ez cselekedetének egyetlen szabályozója. — A hamis látszattal akarja ismerősei irigységét fölkelteni és eszébe sem jut, hogy derék, jóra való férjét sújtja vele, aki a házi béke kedvéért aztán olyat is megtesz, a mire okos, belátó és szerető feleség oldalán soha sem vetemedett volna.

Az az asszony, aki férjében nemcsak az eltartóját látja, hanem hűséges élete párját, arra törekszik, hogy a terhek viselésében okos beosztással könnyítsen. A feleségnek tudnia kell férjének minden jövedelmi forrásáról és a szerint kell háztartását beosztania. A jó módnak és fényűzésnek a látszata keserves nyomorúság és a drága elegáns lakás, amelynek bére nem futja a jövedelemből, akármilyen hangos is a vendégsereg jókedvétől, szomorú siralomház, amelyben a férj rettegve és ezer izgalom közepette várja erkölcsi bukásának bekövetkezését. Hány ilyen ember maradna becsületes, ha az asszony betudná osztani a fizetését és nem kergetné örült pazarlásával abba a kényszerítésbe, hogy mellék keresetforrás után nézzen, a melynek, mint az ujságok szomorú híradásai jelentik, igen sokszor a tisztesség az ára.

Új könyv a székelyekről.

A székely határőrség szervezése 1762 — 64-ben.

(Kivonat Dr Szádeczky Lajos I. t. tud. akadémiai előadásából.)

Szádeczky Lajos harmadfél évvel ezelőtt, Halmágyi István Naplói kiadása alkalmával az Előszóban felhívta a figyelmet Halmágyi jegyzőkönyvére, melyet ez a székely határőrség szervezéséről vezetett. Ismertette annak tartalmát s kifejezte ama meggyőződését, hogy az „nagybecsű történelmi forrásul szolgál a kiadásával XVIII. századi történelmünk nagyérdékű fejezetét világítanók meg“.

Gróf Teleki Domokos „A székely határőrség története“ cz. érdemes munkáját legnagyobb részt ennek a jegyzőkönyvnek alapján írta, mint a mely (az ő ítélete szerint) a székely határőrséget szervező „katonasító bizottság jegyzőkönyvének csaknem teljes példánya“.

E jegyzőkönyv 1871-ben Toldalagi Viktor tulajdona volt, s jelenleg az Erdélyi Muzeumegylet könyvtárának kéziratárában van. Táblája sarkán elmosódott írással ezt a címet viseli: A Székelyek militáriájja Protocolluma. — Első papírlapján egykorú írás ily címet adott neki: „A Limitanea Militia felállítására rendeltetett Comissionak Protocolluma“.

1906 derekán Szádeczky Lajos egy előterjesztésben a M. T. Akadémia Történelmi Bizottságához azt a kérdést intézte, hogy hajlandó volna-e Halmágyi szellemi hagyatékának ezt a részét, mely a székely határőrség okirattárát foglalja magában, kiadni, vagy esetleg a Székely Történelmi Bizottságot annak kiadásában támogatni, hogy az mint a Székely Oklevéltár VIII. kötete láthasson napvilágot.

A Történelmi Bizottság 1906. júl. 16-án tartott ülésén azon nézetének adott kifejezést, hogy hasonló újkori, a XVIII. század második feléből való akták inkább feldolgozásra valók s ha kiadatnák, az anyag a bécsi hadi és egyéb levéltárak anyagával kiegészítendő volna; mindazonáltal felszólította, hogy a rendelkezésre álló anyagot a bizottság valamelyik ülésén személyesen mutassa be.

Ennek a kívánságnak eleget tevődő, Halmágyi jegyzőkönyvének anyagát kiegészítette a bécsi hadi levéltár anyagával (melyet már régebben összegyűjtött), továbbá a székelyföldi, főképp a Csik- és Udvarhely vármegyei levéltárak anyagával (melyet szintén már előbb átdolgozott) s kiegészítette az országos levéltár erdélyi kancellárai és esztergomi osztyályaiban levő legfontosabb aktákkal. Innen pótolta főképp a székely határőrséget szervező bizottság jegyzőkönyveit, melyek mind Halmágyi jegyzőkönyvében, mind a bécsi hadi levéltárban hiányosan, csak 1764. elejéig voltak meg.

Időközben az Erdélyi Muzeum kéziratárában Halmágyinak még egy kéziratkötetére akadt, melyben egyebek közt a székely határőrség szervezésére vonatkozó akták is voltak.

Az így kiegészített és lehetőleg teljessé tett anyagot 1907. június 8-án bemutatta a M. T. A. Történelmi Bizottságának, mely a tervezett kiadványhoz az elvi hozzájárulást megadta, „oly föltétellel, hogy a kiadvány felig feldolgozott legyen és csakis a legfontosabb oklevelek közöltessenek szó szerint“.

Ennek következtében 1907. nyarán megírta a székely határőrség szervezésének történetét, úgy vélekedvén, hogy ezzel nagyobb szolgálatot tesz a hazai történelemnek, mintha „felig feldolgozott“ munkát végez. Célserűbbnek vélte a teljes feldolgozást azért is, mert gr. Teleki Domokos jeles munkája „A

székely határőrség története“ (Budapest 1877) után történelmi tudásunkat előbbre vinni csakis így remélhethe.

Gr. Teleki munkája ugyanis, bármily érdemes és hasznavehető mű legyen is (nem a teljes történelmi anyagkészlet alapján iratván, ő levéltári kutatásokat nem végezvén sem Bécsben, sem a Székelyföldön), nem nyújt elég világos és teljes képet a székely határőrség szervezéséről. Ő jórészt csak a hivatalos aktákat ismerte (egyes gyűjteményes könyvekből) s így inkább azt írhatta meg, hogy mit végeztek a hivatalos körök: az udvar, gubernium, bizottságok; de nem láthatja tisztán, hogy miként forrongott a belső Székelyföld, mint egy megbolygatott méhkas, hogy minő zavarokat és anarchiát idézett elő Buccow és társai erőszakos fellépése s hogy milyen nagy munkájába, és erőfeszítésébe került később az u. n. „királyi bizottságnak“ újra kezdeni és végrehajtani azt, a mit Buccowék balsikerrel megkíséreltek és elrontottak. Ezekre a Szádeczky levéltári kutatásai és nagy anyagkészlete sokkal nagyobb világosságot derítenek s a belső Székelyföld állapota, a nép forrongása és az események forgataga jobban szemlélhetővé válik.

A Székelyföld története és a székely intézmények terén kétségtelenül új korszakot alkot a határőrség szervezése; nem kicsinylendő azért annak igaz történetét megismernünk. Következései nagyjelentőségűek és mélyrehatóak voltak s még napjainkig is éreztetik hatásukat. Csak hogy egyet említsünk: a nagymérvű kivándorlás, melyet előidézett, évtizedekig tartott utána s az abból összeverődött bukovinai székelység visszatelepítése éppen a mi korunkban került napirendre. Erről, a M. T. Akadémia Történelmi Bizottsága intentionálisan egyetértve, jónak látta külön fejezetben is (a bevezetésben) megemlékezni.

A M. T. Akadémia Történelmi Bizottsága az így elkészült munkát (Marczali Henrik bírálata alapján) 1907. decemberi ülésén kiadásra elfogadta és 1908-iki költségvetésébe fölvette.

Másfél évtized alatt gyűjtött anyag kerül a történetkedvelő közönség elé ebben a kötetben, amelynek egyharmada feldolgozás, kétharmada okiratközlemény.

A munka immár kikerült a sajtó alól s remélhető, hogy a történetkedvelő közönség érdeklődéssel fogja fogadni s hogy a reá fordított, nagy gondtal és fáradsággal és az Akadémia áldozatkészségével arányban fog állani az a szellemi haszon és gyarapodás is, melyet történet-tudásunk ebből a munkából meríteni fog.

A munka két főrésze oszlik: a határőrség szervezésére, elbeszélése és az okirattára.

A feldolgozott rész tíz fejezetre oszlik, hogy világos és áttekinthető tagozással mutassa be a dolog fejlődését s különböző fázisait, báró Buccow első kísérletétől, 1762-től, a szervezés s a zavarok okozói kipuhatólása végett folytatott bünygyi vizsgálat befejezéséig, 1765-ig.

Az Okirattár 1761-ben kezdődik s egészen 1776-ig terjed s ehhez csatlakozik a szervező bizottság hivatalos jegyzőkönyve 1763—64-ből; a táblázatos kimutatás az első székely határőrszervezéséről s a végül függelékben kivonatok Csikvármegye levéltárából (1764—1790-ig) főképp a kivándorlásról.

A munka rövid tartalma a fejezetek feltüntetésével a következő:

I. A székely határőrség első kísérlete. Buccow kudarcra Udvarhelyen.

Mária Teréziát országai védelmére fejlesztésére és növelésére kényszerítette. A déli határok védelmére már uralkodása elején szerveztette az anyaországban a határvidéket s ezt folytatni kívánta

Erdélyben is. E végből br. Buccow Adolf tabornokot 1761-ben erdélyi főhadparancsnokká, az ottani gubernium elnökévé és királyi biztossá nevezte ki. Buccow nem ismerle Erdélyt s annak alkotmányát s azt hitte, hogy az országgyűlés, főkegyelmszék és a politikai hatóságok nélkül is célt ér s az oláhokból és székelyekből határőrséget szervezhet. A királyné önkétesekből szervezésre adott neki engedélyt és felhatalmazást; Buccow azonban kényszeríteni akarta arra a népet, ha önként nem vállalkozik. A radnavölgyi oláhok között hajlandóságot talált a határőrségre, mert ezek a beszercei szászok jobbságától szabadultak meg.

De a székelyek régi szabadságukat és nemesi kiváltságait semmiféle kecsgetető ígéretekért feladni nem akarták. Buccow 1762. nyarán katonai biztosokat küldött Gyergyóba, Csikba, Háromszékre, majd Udvarhelyszékre s a népet fő- és jószágvesztéssel fenyegetve összehívatta, felíratta, megmérlette s a fegyverfelvételre kényszerítette. Az összeírás Udvarhelyszéken megakadt, mert a nép kerekén kijelentette, hogy nem áll a mérték alá s csak régi kiváltsági értelmében hajlandó katonáskodni.

Buccow maga sietett Udvarhelyre, de hiába volt minden erőlködése, a nép nem engedett s Buccow sikertelenül volt kénytelen visszatérni Szécsenbe.

II. Buccow kudarcra Csikban és Háromszéken. A csiki zavarok és zendülések.

Buccow az udvarhelyi kudarc után Csikban kívánta volna állandósítani s befejezni a szervezést és 1762. őszén személyesen sietett Gyergyóba az új határőrök felesketésére és a zászlók felszentelésére. A nép már itt is forrongott, mert időközben megtudta, hogy a királyné önkéntes katonaságra adott engedélyt, őket pedig halálos fenyegetésekkel s kecsgetető ígéretekkel kényszerítették a fegyverfelvételre.

Buccow így Gyergyóban is ellenállásra talált s a nép a fegyvert letette s Buccowot majdnem szíjlejtépte. Csikszereván is nagy zudulásal és káromlással fogadták előterjesztéseit s a fegyvereket itt is visszavetették. Hasonló lett az eredmény Kézdivásárhelyen. Csak a nép salakjából vállalkozott egynehány mind a két széken a határőrségre.

A katonatisztek azután mindent elkövettek, hogy ígéretekkel, fenyegetéssel és törvényellenes kedvezésekkel a népet a katonaságra csábítsák. Az új határőröket kivették e szék hatósága alól, a nemeség ellen bujtogatták, rászabadították a felesküdni vonakodókra s akkora terrorizmust és anarchiát idéztek ez által elő, hogy a nép egy része félelemből fölvetta a fegyvert.

Ebből nagy zűrzavar, fejtelenség s minden társadalmi és törvényes rendnek felfordulása következett, a mely 1763. folyamán véres összeütközésre vezetett.

A csiki új határőrök 1763. febr. 11-én körülvették a szék tisztviselői és nemessége által tartott székyűlést és két napig ostromzár alatt tartották őket Várdotfalván. A szék tisztjei a halálos veszedelemből csak úgy szabadultak meg, hogy kötelezvényt adtak törvénytelen követeléseik teljesítéséről. A dulás, fosztogatás, a nemesség üldözése napirenden volt ezután is. Tavaszra általános néplázadástól tartottak. (Vége köv.)

— A politikai újév. Újév első napján a szövetségelt pártok s ezek között a függetlenségi és 48-as párt is, de. 10 órakor tisztelt Dr Wekerle Sándor miniszterelnöknel, valamint azután a még mindig gyengélkedő Kossuth Ferenc kereske

Legszebb kivitelben, ugyanott

Kobrak-cipők

Leszállított árban kaphatók.

delmi n lakásán. volt Ugr főispánja nál ped mondott bankkérő Kossuth kesedés az én a most is gaskzodo kormány kijelentet kormány fentartás szolgálati tében fo kat fog a

Előf

Az új e zenötödik

Egy vid tékeny sz korban, lapok kele év végéig tengetni; szerzetlenül eljuthatott annak, hozagot pótciajával, rászolgált tegeinek, új évfolya szűnk ma buzzg így kasságunk talmazva.

A más városi, h sak olyan tuk magu elég bizto lapunk a kereskede és városi szemben nek is ke

Viszon minthogy sák törek a régi n kezenelek punkat is fogó figy teni.

Az elő radnak é hatók.

a „Széke

— Hi

M on bankunk lasztja m on sokan egymás m on jelenték ára;

m on farsang férjhez m on mióta a

delmi miniszter és pártelnök lakásán. A tisztelgők között volt Ugron Ákos, vármegyénk főispánja is. A miniszterelnök-nél Csizmazia Endre, Kossuthnál pedig Teleki Arvéd gróf mondott üdvözlő beszédet. A bankkérdésben — mondotta Kossuth Ferenc általános lelkésedés mellett — ismeretes az én álláspontom, amelyhez most is tántoríthatatlanul ragaszkodom. Majd előtárta a kormány munkaprogramját s kijelentette, hogy legközelebb a kormány mind a vallási béke fentartása, mind a tisztviselők szolgálati pragmatikája tekintetében fontos törvényjavaslatokat fog a Ház elé terjeszteni.

Előfizetési felhívás.

Az új év kezdetén lapunk a tizenötödik évfolyamába jutott.

Egy vidéki lap életében ez jelentékeny számot jelent, kivált a mai korban, midőn lépten-nyomon új lapok keletkeznek, melyek az első év végéig is alig képesek életüket tengetni; hogy lapunk a közönség szeretetében, támogatásában idáig eljuthatott, legkésebb bizonyítéka annak, hogy nemcsak pusztán hézagot pótol, de irányával, tendenciájával, tartalmával becsületesen részlegelt meggyék legszélesebb rétegeinek elismerésére és ha ezt az új évfolyam kezdetén is képesek leszünk magunknak biztosítani, akkor buzgó igyekezetünkért, odaadó munkásságunkért bőven megleszünk jutalmazva.

A másfélvezetes évfolyamra a fővárosi, helybeli és vidéki munkatársak olyan diszes névsorát toboroztuk magunk köré, mely magában elég biztosítékot nyújt arra, hogy lapunk a politika, társadalom, ipar, kereskedelem, gazdaság, — megyei és városi ügyek terén, minden vele szemben támasztott magasabb igénynek is képes lesz megfelelni.

Viszonzásul nem kérünk egyebet, minthogy méltányolják és támogassák törekvéseinket érdeme szerint és a régi nagyrabecsült előfizetők igyekezzenek minél szélesebb körben lapunkat ismerőseik és barátaik pártfogó figyelmébe ajánlani és terjeszteni.

Az előfizetési árak a régiak maradnak és a lap homlokzatán olvashatók.

Hazafias tisztelettel:

a „Székely-Udvarhely” szerkesztősége és kiadóhivatala.

KÜLÖNFÉLÉK.

Hihetetlen hírek.

Mondják, hogy két tekintélyes bankunkat csak egy-egy épület választja el a — zálogháztól;

mondják, hogy boldog újévet sokan kívántak még ingyen is egymásnak;

mondják, hogy a bősüret miatt jelentékenyen olcsóbb lett a bor ára;

mondják, hogy a hét hetes farsangot — tíz hétre kérelmezik a férjhezmenni kívánó lányok;

mondják, hogy a Tóutca lakosai mióta a kerületi pénztár odaköltözött

— közegészségügyileg biztosítva vannak.

E hírek valódiságáért nem vállal felelősséget — a szerkesztőség.

— **Kiküldetés.** A földmivelésügyi miniszter Dorner Béla helybeli ki- rendeltségi intézőt Bácsbodrogyvármegyébe Kölpénybe, ezenkívül Szegedre és Makóra küldötte ki a szeszgyári contingest kérelmező uradalmak gazdasági berendezésének felülvizsgálására. A kiküldetés közel 2 héttig fog tartani.

— **Lelkészi kinevezés.** Az erdélyi püspök Boehkor László kozmási segédlelkészt a székelyvársági plebániára lelkésznek nevezte ki.

— **Plebános beiktatás.** Meisel József szentszéki tanácsost, volt segesvári plebánost Brassóban a mai napon fogja plebánosi hivatalába beiktatni Zomora Dániel székesegyházi praelatus kanonok, mint kiküldött püspöki biztos.

— **Népművelési egyesület estélye.** A székelyudvarhelyi népművelési egyesület február hó 1-én tánccal egybekötött kabaret estélyt rendez, ez alkalommal az állami elemi iskola szegény tanulóinak tankönyv és tanszer beszerzése javára, mely humanus irányú estélyre előre is felhívjuk közönségünk érdeklődését és pártolását.

— **Politikai tömegsztrájk.** Andrassy Gyula gróf belügyminiszter a vas- és fém munkások budapesti szakszervezetét feloszlatta, mert beigazolódott, hogy a legutóbbi munkás-tüntetés alkalmával a tüntetőket az illető szakszerveletben fegyverezték fel botokkal és revolverekkel. A belügyminiszter feloszlató rendeletére ugy a fővárosban, mint az ország egyes városai- ban a különböző szakszervezetek csoportjai csütörtökön reggel 6 órakor beszüntették a munkát s elhatározták, hogy 24 óráig nem dolgoznak. A budapesti szociálisták vezetősége még szerdán este megtartotta gyűlését és kimondotta a 24 órás politikai tömegsztrájkot. A munka természetesen csak ott szünetel, a hol szervezett munkások vannak. Így a lapoknál nagyobb zavar volt, mert nem jelenhettek meg. Hire van, hogy az ilyen 24 órás munkabeszüneteket ezután kéthetenként megismételik. A „Népszava” szociálista lap azt írta, hogy a 18 szakszervezet feloszlátása miatt nem tudják a munkanélkülieket segíteni. Ez azonban csak meglepetés akar lenni, mert a belügyminiszter intézkedett, hogy a munkanélküli segítők folyósítsanak. A kolozsvári lapok sem jelentek meg, mivel a cipészek, szabók és nyomdászok ott is 24 órás sztrájkot rendeztek. E helyett külön, egyoldalas értesítést küldött szét az „Ellenzék”, tudatván, hogy a nyomda személyzete minden előzetes bejelentés nélkül beszüntette a munkát. Szegeden nincs ilyen kalamitás, mert ott egyetlen szervezetben levő nyomdászt sem alkalmaznak.

— **Újévi üdvözlés megváltása** címen Gábor Márton helybeli kereskedő 2 koronát vettünk, a melyet az áll. elemi iskolás szegény tanulók tankönyv-, tanszer- és ruhasegélyezése céljára beszolgáltattunk.

— **A székelyszentmihályi székely vértanúk emlékoszlopának bekerítése** ügyében a „Székely-Udvarhely” kö-

zelebbi számában hazafias felhívást közöltünk. Midőn azt ismételtlen olvasóink szives figyelmébe ajánljuk, megjegyezzük, hogy az adományokat e célra — nyilvános nyugtázás mellett — lapunk szerkesztősége is elfogadja.

— **Nőegyleti tisztújító közgyűlés.** A székelyudvarhelyi jótékony nőegylet ez évi rendes közgyűlését folyó évi január hó 17-én (vasárnap) délután pontban 3 órakor a vármegyeház kistermében fogja megtartani. E közgyűlésnek egyik főtárgya az általános tisztújítás lesz.

— **Délolaszországot és Szicíliát földrengés miatt óriási katasztrófa érte.** Kétszázezerre teszik azoknak számát, kiket a borzalmas veszedelem áldozatul követelt. Mindenfelé megindult a segítő-akció s a művelt népek világszerte kiveszik részüket. December utolsó napján újabb földrengés volt és Messina teljesen elpusztult. A tenger erősen háborog. A pápa 100,000, Margit özvegy királyné 20,000 és a biboros kollegium szintén 20000 lírát adományozott a katasztrófa áldozatainak.

— **Szabad lyceum.** Ma délután 2 órakor kezdődőleg a Polgári kör nagytermében Dr Szövényi László p. ü. fogalmazó tart előadást az iparosok adózásáról.

— **Újévi üdvözlőteiket** a városi szegény gyermekek tankönyv és tanszer bevásárlása céljára megváltották özv. Gál Jánosné 4 K, Szabó Endre vm. aljegyző 2 K, Gyerkes Mihály 2 K adománnyal.

— **Meghívó.** A székelyudvarhelyi fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1909. január 10-én délelőtt 10 órakor a vármegyeház kistermében közgyűlést tart, melyre a tagok meghívottak. Tárgy: Az igazgatóság jelentése az üzletmenetről, ezzel kapcsolatosan a szövetkezet további fentartása vagy feloszlátása, új igazgatóság vagy felszámoló bizottság választása felletti határozat.

— **Az Első Székely Baromfitegyesület** 1909 január hó 5-én kedden d. e. 11 órakor a vármegyeház kistermében rendes közgyűlést tart a következő tárgysorozattal: 1. Elnöki megnyitó. 2. Tüköri és pénztári jelentés. 3. Az 1909 évi költség előirányzat tárgyalása. 4. Tisztikar és választmányi tagok választása. 5. Indítványok. Az egyesület tagjait tisztelettel meghívjuk s nagyon kérjük eljönni sziveskedjenek, hogy az egyület érdeklő dolgokat megbeszéljük s a közgyűlés megvárthassuk — Székelyudvarhely, 1908 december 29-én. Az elnökség.

— **Megszűnt iparvállalat.** Ifj. Gáspár Gyula műfizekés Korond-fürdői iparvállalatát e hó 1-én beszüntette, illetve azt Maros-Vásárhelyre helyezte át. A derék, ambiciózus műiparosnak vármegyénk területéről való távozását sajnáljuk. Azonban azt, hogy éppen Maros-Vásárhely várost, az ő szülőhelyét választotta vállalatának székhelyéül, nem csodáljuk. Ott van a székelyföldi iparkamara székhelye és más tekintetben is nagyobb tere nyílik majd izléses készítményeinek, mint a milyen Korond-fürdőn lehetett volna.

— **A szent Antal társaság** közelebből tartottameg negyedik estélyét, mely alkalommal a főgimnázium tornacsarnoka megtelt előkelő közönséggel. Szabó Antal éneke után Bálint József jöghallgató szavalt a tőle

megszokott szép előadással, aztán Baku Katalin zenetanárnő és ifj. Szemerjay Károlyné énekeltek 2 dalt, mit a közönség zúgó tapsviharral honorált annál is inkább, mert örömmel fogadta Baku Katalint, kit már több mint 2 éve nem hallott énekelni. Gergely Ilonka pedig zongorajátékkal kísérte. Következett Soó Gáspár főgimnáziumi igazgató felolvasása a becsületről, ki magas szárnyalásu gondolatokban fejtegette a becsület mivoltát. Florián Margit sok közvetlenséggel szavalt a „Szent Imre ravatala” című melodramát melyet Gergely Ilonka sok ügyességgel, finom tudással kísért zongorán s egy fiatal leányokból képzett enekkar. Szabó János hittanár szabad előadása valóságos elragadta a hallgatóságot. Azután Dézsy Lajos kaplán és Bagó Mariska adtak elő Beriot 9. számú hangversenydarabját. Dézsy Lajos, kinek szép hegedűjátékát már többször volt alkalomunk hallani, ezuttal is derekasan megallotta helyét, Bagó Mariska pedig olyan tudással kísérte a nehéz darabot, hogy mindenki a legnagyobb elismeréssel adózott Végül Szabó Antal szép éneke „Oh áldott szűz anyánk” zárta be a sikerült estélyt melynek ritka sikere jutalmazta a rendezők sok fáradozását.

— **Ne mulass!** Zsiga János ujszé- kelyi lakosnak a napokban huncut kedve kerekedett és a táncba ment. Kérésére a rendező fiatalok megengedték, hogy neki a cigány külön nótát huzzon. Zsiga egy liter bort rendelt és széles jókedvében a cim- balmot a borosüveggel verni kezdte s közben pedig a mulatságon jelenvolt nőket borral öntözte. Buzogány János és József rendezők erre Zsigát kiutasították, de az a kimenetelről hallani sem akart, hanem tovább garázdálkodott. Erre a rendező legények nyakon csipték és a tánchelyiségből Zsigát úgy kidobták a köves udvarra, hogy — orvosi vélemény szerint — csak 14 nap mulva szedheti fel magát. Az esetet természetesen a csendőrség feljelentette a székelykereszturi kir. járás- bíróságnál, hol majd ezután lesz a további ne mulass!

— **Elemi népiskolai értesítő könyvecske** a n. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter utasítása szerint — finom papírra nyomtatva, csinos kiállításban: Betegh Pál könyvnyom- tató- és könyvkötő-intézetében meg- jelent s kötve, darabonként 10 fillérért kapható. Vidékre 100 darabonként postadíjmentesen küldi.

— **Ami nálunk nem érvényes.** Egyik vidéki laptársunk a következő bátorhangu figyelmeztetést közli: „Azt tapasztaltam, hogy a város területén — ugyszólván — minden egyes szücsiparos a tavasz folyamán bárányok levágásával és azok husá- nak elárulásával is foglalkozik, dacára, hogy erre az 1884. évi XVII. t.-c értelmében nem jogosult, mert a bárányok levágása és husának el- árusítása nem tartozik a szücsipar- hoz, hanem mészáros ipart képez, ennél fogva szükségesnek láttam a szücsiparosokat ez utó is figyel- meztetni, hogy jövőre csak azon szücsiparos vághat bárányt és árul-hatja annak husát, kinek a szücs iparon kívül mészárosipar üzése- re is van engedélye és iparigazolványa, mert mindazon szücsiparosok, kik mészárosiparigazolvány nélkül bárányok levágásával és azok husá- nak elárulásával foglalkoznak, szigoru büntetés alá vonatnak. Egyben pedig tekintettel arra, hogy a hus- vizsgálat tárgyában kiadott 54300— 1908. F. M. rendelet még 1908. augusztus elsején életbe lépett s ezen rendelet 93. §-a a husnak az utcára való kiadását, vagy más- ként a pornak, piszoknak való kite-

Legszébb kivitelben, ugyanott

Kobrak-cipők

Leszállított árban kaphatók.

telét vagy sátorban való elárúsítását tiltja, elrendelem, hogy mindazok a szücsök, kik jövőre bárányok levágásával és azok husának árusításával a nyert mészáros-iparigazolványok alapján foglalkozni akarnak, vízhatlan oldalfalakkal és padlóval bíró vásárcsarnokról, vagy bolthelyiségekről gondoskodjanak, mert a fenti rendelet értelmében a husnak sátorban árulása 15 napi elzárást és 200 korona pénzbüntetést von maga után. Kézdivásárhely, 1908. december hó 7-én. Mina Kálmán rendőrkapitány. Megjegyezni kívánjuk — a gyengébbek kedvéért, hogy e rendelkezés városunk területén... nem érvényes.

— **Bihari helyett Simó.** Székelykeresztúron a minap este Bihari Zsigmond és Major Gergely odaváló lakosok Farkas Izsák korcsmájában összeszólkoztak. Major hirtelen eltűnt és lakásán késsel felszerelve magát, az uton lesbe állott, hogy Biharin boszuját kitöltse. Simó Albert véletlenül arra felé egész gyantulanul hazatartott. Major — azt vélve, hogy Bihari — neki ugrott és jobb füle mögött a késsel annyira megsebezte, hogy a szerencsétlen ember most élet-halál között van. A csendőrség Majort a székelykeresztúri járásbíróshoz feljelentette, amely Simót már kihallgatta és a késelő ellen a büntügyi eljárást megindította.

— **Az Országos Magyar Iskola Egyesület 1909. évi naptára** Abrányi Emil és Szundy Károly szerkesztésében a napokban jelent meg. Az izléses kiállítású naptár az egyesület beszámolója és céljainak rendkívül ügyes, agitatórius ismertetése mellett új dolgokat is nyújt. A naptárak közismert — rendszerint öszszetákoltt — szépirodalmi rovata helyett igen tartalmas cikkeket közöl a magyar nemzeti kulturáról. Halász Ferenc min. tanácsosnak a „Nemzeti népművelés”-ről írt nagyértékű közleménye a nemzeti kulturpolitikával foglalkozók között előre láthatólag feltűnést fog kelteni. Abrányi Emil a magyar föld, a magyar haza és magyar társadalomról írt poetikus cikke és sok más érdekes közleménye alapján megérdemli a naptár, hogy minél szélesebb körben elterjedjen. A naptárt levélbeli kívánságra és 60 f beküldése ellenében mindenkinek megküldi az egyesület központi irodája (Budapest, középponti városháza I. kapu, félemelet, 41. ajtó, telefon 113—65.)

— **Izlés. Takarékoság. Munka.** Minden család boldogságának alapját e három szóban összefoglalhatjuk. A Budapesti Bazár állandóan hű maradt ez intencióhoz s az elmúlt ötven év váltakozó szélsője sem térítette le utjából: munkával oktadni az izlést és a takarékoságot. E kiváló gondossággal szerkesztett kitérő divatlapot a „Székely-Udvarhely” előfizetői negyedévi 2 K helyett 1 K 50 filléres kedvezményes áron rendelhetik meg lapunk kiadóhivatalától. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal: Budapest, VIII. Baross-utca 22. A mely divatlap olyan cikket közöl, mint a mostani számunkban levő „Tanulások a mai divatról”, megérdemli, hogy a legszélesebb körökben elterjedjen, mert annak egyetlen vádjá sem találja a Budapesti Bazárt és azokat, kik e lap okos tanácsait követik.

— **Képes levelező-lapok helyi és művészi kivitelben legnagyobb választékban kaphatók** B e t e g h Pál könyv-, zenemű-, papír-, író- és rajz-szerkereskedésében — Székelyudvarhely.

A makacs meghülest és köhögést gyorsan enyhíti a SCOTT féle Emulsio.

A Scott-féle Emulsio

Az Emulsio vásárlásánál a SCOTT-féle mód-szer védjegyét a halászt — kérjük ügyelmebe venni.

annyira kellemes ízű hogy azok a kik nem bírják el a *közhörséges* csukamájolaj ízét, könnyen, sőt élvezettel táplálkoznak a

SCOTT-féle Emulsio val.

Azonkívül a Scott féle Emulsio sokkal jobb határu az egészségre.

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 f.

Kapható minden gyógytárban.

Téli menetrend.

Szv.	Gyv.	Budapest k. p. u. — Predeal — Bukarest — Palanca	Gyv.	Szv.
506	502.	állomások	501.	507
— III.	— II.		— I-II	— III.
820	915	i Budapest k. p. u.	750	720
1121	1112	é Szolnok	589	344
144	1247	é Püspökladány	408	117
—	218	é Debreczen	220	1040
348	211	é Nagyvárad	239	1109
827	553	é Kolozsvár	1110	559
733	937	é Dés	—	340
1016	726	é Aranyosgyéres	930	348
1048	755	é Torda	822	313
1044	750	é Székelykocsárd	900	370
453	1025	é Marosvásárhely	615	1225
1143	831	é Tövis	812	157
—	930	é Gyulafehérvár	700	1244
—	408	é Arad	1221	632
800	1220	i Budapest k. p. u. Aradonáté	1225	605
404	1000	i Arad	438	823
1056	746	i Gyulafehérvár	910	225
1206	838	i Tövis	812	157
1239	905	é Küküllőszög	735	1238
302	911	i Küküllőszög — Parajd	648	1228
902	223	é Parajd Szováta és Korond fürdők	105	745
127	944	é Kiskapus	626	1146
358	1257	é Nagyszeben	445	781
300	1055	é Segesvár	549	954
320	1110	i Segesvár-Sz. udvarhely	600	917
326	1114	é Héjjasfalva	526	980
402	1150	i Héjjasfalva-Sz. udvarhely	581	849
441	1229	é Székelykeresztúr	430	815
606	158	é Székelyudvarhely	305	700
682	185	Honorád-, Szejké-, Gergely- és Solyomossy-féle Sösfürdők	—	—
712	209	é Földvár Előpatak-fürdő	313	687
200	219	é Brassó	245	546
111	331	é Predeal	112	—
805	920	é Bukarest	800	—
841	305	i Brassó Kézdivásárhely-Bereczk	159	638
1008	430	é Sepsiszentgyörgy	1241	505
1249	703	é Kézdivásárhely	1033	—
134	753	é Kézdiszentkereszt, Vénus-ásványvíz-forrás, kőbányák, lenmagolaj készítés	—	—
225	856	é Bereczk	952	154
1035	500	i Sepsiszentgyörgy-Gyimes-Palanca	905	1257
1114	610	é Málnás-fürdő	1205	425
1143	625	é Tusnádfürdő	1118	346
1242	831	é Csikszereada	1033	321
115	900	é Mádéfalva	903	223
336	306	i Gyimes	824	151
346	346	é Palanca	520	—
200	946	i Mádéfalva	—	1002
440	1230	é Gyergyószentmiklós	755	150
			52	1020

Kiadja Betegh Pál villam-motoros könyvnyomtató és könyvkötő-intézete.

BOR!

Fernengel Gyula székelyudvarhelyi bornagykereskedőnél

a legjobb minőségben, nagy választékban és legelőnyösebb árak mellett nagyban és kicsinyben kapható.

Nyomatott Betegh Pál villam-motoros könyvnyomtató intézetében Székelyudvarhelyt. 1909.

Kereskedő tanuló-

nak egy 2—4 középiskolát végzett fiut felvesz KARDA DÉNES Székelyudvarhelyt.

FESTŐMŰVÉSZET REMEKEI.

RÉGI MESTEREK: Murillo, Rembrandt, Hobbema, Liotard, Goya, Rexi, Tizian, Turner, Rogier, Id. Hals, Id. Holbein, Reynolds, Raffael, Botticelli, Luini, Fra Angelico, Ferrari, Dürer, Caravaggio, Rubens, Velazquez és mások leghíresebb alkotásainak gyűjteménye az eredeti festményeket hiven előtáró színes másolatokban egyenként is kapható 23/33 cm. nsban:

BETEGH PÁL
KÖNYVKERESKEDÉSÉ-
BEN SZ.-UDVARHELY
Kossuth-utca 31. sz. a.

Ki a Yes-Oui-Si

című lapot megrendeli, játszva, minden megerőltetés nélkül és önállóan az angol és francia nyelveket alaposan megtanulhatja. — Előfizetési ár negyedévre 1—1 kiadásra 3 K. — Megrendeléseket elfogad a „Székely-Udvarhely” kiadóhivatala Székelyudvarhelyt és mutatványszámot küld a Yes-Oui-Si kiadóhivatala Budapest, VI. Andrassy-ut 97-ik szám.

Uj butorraktár

Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 43. szám alatt.

A n. é. városi és vidéki közönség szives figyelmébe ajánljuk ujonnan berendezett

kész butorraktárunkat, melyben ebédlő-, háló- és szalaberendezések, hajlított butorok, hintaszékek, irodaberendezések, valamint mindenféle eszteregályos munkák, függönytartók, fogasok, zongoraszékek különböző könyvállványok mérsékelt árakban, kifogástalan minőségben kaphatók. Midőn a n. é. közönség nagybecsű partfogását kérjük, egyben igérjük, hogy minden jogosult és méltányos kívánalmat pontos kiszolgálással, szolid árakkal, székely becsületességgel törekszünk kielégíteni. Teljes tisztelettel: **Balási Mihály** asztalosmester, **Balázs Károly** eszteregályosm., kész butoraktárosok.

Névjegyek, Meghívók, Eljegyzési és Esküvői valamint gyászjelentések, ugyszintén mindenféle könyvnyomdai és könyvkötői munkálatok izléses kivitelben, gyorsan és pontosan készülnek

Betegh Pál
villamos üzeme berendezett könyvnyomtató és könyvkötő-intézetében Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 31. sz. alatt.

Évi kézi megrendelése t azonnal elintézi.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyított házi szer, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult közönségünk, oszánál és meghűléseknél, bedörzsolésekben, söléséppen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjegyvel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ara üvegekben K—80, K1.40 és K2.— és ügyszólván minden gyógyszerárban kapható.

Éőraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerára az „Arany proszlanhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi szétküldés.

Udvarhelyvármegye Székelyudvarhelyi járás főszolgabirája.

Szám: 3309—908. szb.

Pályázati hirdetmény.

Udvarhelyvármegye székelyudvarhelyi járáshoz tartozó **Székelydobói körjegyzői állás** (Székelydobó, Vágás és Béta községek) megüresedvén, a kik ezen állást elnyerni óhajtják, az 1883. évi I. t.-c. 6. §-a, illetve az 1900. évi XX. t.-c. 3. §-ában előirt minősítésüket igazoló okmányokkal fölszerelt folyamodványukat **1909. évi január hó 15-ig** hozzám beadhatják.

Évi fizetés . . . 1600 korona.
Évi lakbér . . . 80 „
Irodai átalány . . . 70 „
Uti átalány . . . 136 „

Összesen: 1886 korona.

A választás határnapja később fog kitűzteni.
Székelyudvarhelyt, 1908. december hó 28-an.

Dr. Demeter Lőrinc, főszolgabíró.